

Staten og Den norske kirke – et tydelig skille, høringsuttalelse fra Heimdal menighetsråd.

Uttalelse

Heimdal menighetsråd gir i hovedsak sin tilslutning til foreslåtte endringer i kirkeloven. En ser det som positivt at det nå tas viktige og grunnleggende skritt for et stadig tydeligere skille mellom kirke og stat med et tydelig kirkelig selvstyre ved at DNK blir eget rettssubjekt. Samtidig er det viktig med en stat som har en aktiv støttende tros- og livssynspolitik ved at stat og kommune bl.a. finansierer DNK's drift. På den måten støtter staten opp om viktige samfunnsanliggender. Tros- og livssynssamfunn kan formidle positive verdier for den enkelte og for samfunnet. Det handler om meningen med livet, grunnleggende verdier å bygge på, gode fellesskap, steder for spørsmål om tro og tvil og etikk. Her utføres også viktige sosiale oppgaver.

Heimdal menighetsråd har merket seg at Sundvolden-erklæringen understreker at en må få et tydelig skille mellom kirke og stat. I erklæringen legges det vekt på at DNK har stor betydning for mange nordmenn og at regjeringen ønsker å opprettholde dens status som folkekirke slik en også møter det i grunnloven. Slike utgangspunkt skaper forventning til fundament og gode grep for videre selvstendigjøring av DNK. Endring av kirkeloven anses som et slikt skritt videre. Samtidig er det også grunnleggende at DNK ikke kommer dårligere ut økonomisk gjennom selvstendigjøringsprosessen enn det som er dagens situasjon. Det at stat og kommune finansierer driften av DNK må være en riktig konsekvens for en stat med en aktiv tros- og livssynspolitik og den stilling DNK har som folkekirke.

§ 2 Det er viktig å holde på soknets selvstendighet som eget rettssubjekt med menighetsråd og fellesråd som de organ som opptre på soknets vegne. Her er mye kompetanse og ressurser samlet for det daglige arbeid i kirken på grunnplanet som også er viktig for det videre reformarbeidet. Grunnenheten må beholdes.

Det er viktig å slå fast slik det foreslås, at hvert sogn skal være betjent av prest, hvert prosti av prost og hvert bispedømme av biskop. Dette stadfester dagens situasjon og vil være med å bekrefte DNK som en landsomfattende folkekirke hvor folk kan nås med gudstjeneste, dåp og trosopplæring, konfirmasjon, andre kirkelige handlinger og sjelesorg og fellesskap.

§ 2 Det er rimelig at endringer i kirkelig inndeling fastsettes av Kongen slik som i dag, fordi dette kan få budsjettmessige konsekvenser og dermed ha innvirkning på overføringer fra staten til kirken.

§ 14 Det framgår av høringen at staten opprettholder dagens økonomiske forpliktelser og pålegger kommunene å gjøre det samme. Dette innbefatter også dekning av utgifter til landets kirkebygg. Disse er mange. Noen er fredete eller listeførte. Noen kan sies å ha en mer nasjonal karakter enn andre. Drift av kirkebygg dreier seg om store utgifter. Til dette trengs offentlige tilskudd. Dette trengs å utredes nærmere angående utfordringer og løsninger. I dagens situasjon ser en uløste oppgaver her.

§ 22 Etter budsjettsøknad gir staten rammetilskudd til DNK som eget rettssubjekt. Det er fundamentalt at dette opprettholdes på tilsvarende nivå som i dag. Dette understrekes i høringsnotatet. Statsforvaltningen har gitt og gir kirken vesentlig bistand i dag. Her ligger potensiale for vesentlig underbudsjettering når kirken selv må finne måter å løse og betale slike forvaltningsoppgaver på. Det blir for enkelt når dep. ser for seg at dette kan spares inn ved nye organisatoriske grep i ny kirkestruktur uten å utdype dette nærmere. Heimdal menighetsråd regner

med at nasjonale og regionale ledd vil gi vesentlige bidrag og innspill om de økonomiske behov som foreligger som det er grunnleggende at det tas hensyn til for å sikre DNK som en landsomfattende folkekirke slik § 2 slår fast.

§ 23 Det er rimelig at bispedømmerådet utfører de gjøremål som pålegges av overordnet nasjonalt kirkelig organ.

§ 24 Det støttes at Kirkemøtet blir øverste myndighet som kan delegerer myndighet videre til nasjonale og regionale instanser. Det er viktig å holde på soknets selvstendighet selv om det er naturlig at Kirkemøtet kan binde soknene på noen avgrensede områder slik som dag. Samtidig mener Menighetsrådet at Kirkemøtet må stå friere enn hva lovendringen legger opp til, til å kunne utprøve modeller for tilsettingsmyndighet av prester. Samtidig er slik virksomhetsoverdragelse krevende. En klar målsetting må være én arbeidsgiverlinje i DNK for alle nivå, samtidig som det må få ta sin nødvendige tid. Det er en helt urimelig situasjon slik det er i dag når to arbeidsgiverlinjer på samme kirkekontor ikke klarer å gi like arbeidsforhold for de kirkelig ansatte. Kirkelige fellesråd kan ha en dårligere økonomi enn bispedømmeråd, noe som gir slike utslag. Det haster med å finne løsninger for én arbeidsgiverlinje i DNK.

§§ 23 – 26

Den norske kirke defineres som eget rettssubjekt. I dette ligger et betydelig ansvar for de oppgaver som betros kirken. Av forslag til ny kirkelov framgår de oppgaver som DNK får ansvar for og det er hevet over tvil at disse representerer en betydelig utvidelse av arbeidsbelastning og ansvar sammenlignet med dagens situasjon. Formuleringer i §§ 23 - 26 er i liten grad tilpasset denne nye situasjonen og kan låse DNK fast i en gammel organisasjonsstruktur med gamle ansvars og delegeringslinjer. Vi mener dette kan svekke kirkens mulighet til å forvalte ansvarsområdene på en hensiktsmessig måte. Vi mener kirken må få mulighet til å gjøre forsøk med andre strukturer og delegeringslinjer jfr. for eksempel avsnittet om én arbeidsgiverlinje. Dette innebærer en mer fleksibel mulighet for Kirkemøtet til å opprette de organer som en ser behov for og delegerer myndighet direkte til disse. Vi tror dette kan gjøre DNK bedre forberedt for de videre trinn i utskillingsprosessen.

§ 27 Klagenemd. Menighetsrådet støtter forslaget om opprettelse av klagenemd med betydelig teologisk og juridisk kompetanse og med foreslåtte myndighet.

§ 34 Menighetsrådet støtter at prestene utfører sin tjeneste i samsvar med ordinasjonens forutsetninger og forpliktelser. Kirkemøtet fastsetter tjenesteordning og gir nærmere regler for prester, proster og biskoper. Samtidig er det viktig at dette ses innenfor en ramme av én arbeidsgiverlinje.

Opplysningsvesenets fond.

Fondets oppgaver foreslås å fortsette som før, men dep. ser ikke for seg at det er grunn til å ta stilling til eiendomsretten, bl.a. vil dette kunne innvirke på økonomitilskudd til kirken fra stat og kommune etter dep. syn. Etter menighetsrådets syn må fondet få kirkelig eierskap på sikt. Det er vanskelig å se hvordan dette skal virke vesentlig inn på økonomitilskudd ut fra fondets retningslinjer og de bevilgninger fondet gir.

Det støttes at Kirkens landsfond oppheves og at fondets 20 mill. overføres til Kirkemøtets egenkapital. Dette er rimelig ut fra liten avkastning og dermed små tilskudd til utdeling.